

JÄSENTIEDOTE 3:2003

Arvoisa vastaanottaja

Professori Riitta Nikula täyttää 60 vuotta maaliskuun 15. päivänä vuonna 2004. Tunnemme Riitta Nikulan monipuolisen työn taidehistorian ja kaupunkitutkimuksen opettajana ja tutkijana. Taidehistorian seura haluaa kunnioittaa hänen merkkipäiväänsä julkaisemalla juhla kirjan, joka toisi esille hänen kiinnostuksensa eri alueet.

Yritämme tehdä tästä Taidehistoriallisia tutkimuksia numerossa 28 ilmestyvästä kirjasta juhlittavan tyyliin sopivan kokonaisuuden. Siksi olemme valinneet kirjan teemoiksi kaupungin ja ympäristön, sukupuolen, taidehistorian historian sekä rakennussuojelun ja sen kritiikin. Runsaasti kuvitetun ja kansainvälisten ja kotimaisten tutkijoiden artikkeleista koostuvan kirjan sisällysluettelo on liitteenä.

Tällä kirjeellä kutsumme teidät professori Riitta Nikulan onnittelijoiden joukkoon. Toivomme voivamme liittää nimenne kirjan *tabula gratulatoriaan*, kun olette maksaneet **30 € 15.11.2003** mennessä tilille Nordea-Senaatintori 103130-779764 saaja: Taidehistorian seura/ Riitta Nikulan juhla kirja. Pyydämme merkitsemään **viesti-kohtaan** nimenne (tai yhteisönne nimen) sellaisessa muodossa kuin haluatte sen tulevan *tabulaan* sekä osoitteen, johon valmiit julkaisut voidaan lähettää.

Taidehistorian seuran puolesta
Riitta Nikulan 60-vuotisjuhla kirjan toimituskunta

Timo Keinänen, Suomen rakennustaiteen museo
Anja Kervanto Nevanlinna, Turun yliopisto
Pekka Korvenmaa, Taideteollinen korkeakoulu
Kirsi Saarikangas, Helsingin yliopisto
Renja Suominen-Kokkonen, Taidehistorian Seura
Timo Tuomi, Suomen rakennustaiteen museo
Eeva-Maija Viljo, Turun yliopisto

Taidehistoriallisia tutkimuksia 28

Sisällys

Kaupunki ja ympäristö

Thomas Hall, Stevenage, Tapiola och Vällingby

Marjatta Hietala, ”Kalliolle, kukkulalle rakennan minä majani”. Käsitteitä terveellisestä asuinympäristöstä.

Timo Keinänen, Frithiof Mieritz, unohdettu arkkitehti

Pekka Korvenmaa, Yksilö ja yleistyminen, anonymiteetti muotoilussa ja arkkitehtuurissa

Liisa Lindgren, Tulenkantaja kuolleiden kaupungissa

Kirsi Saarikangas, Kaupungin rajoilla. Lähiöt, suunniteltu ja suunnittelematon

Helena Soiri-Snellmann, Elsa ja Albert Richardson

Timo Tuomi, Gustaf Nyström ja 1800-luvun lopun suurkaupunki

Sukupuoli

Riitta Kontinen, ”Det är kanske förmätet af mig, som går i kjortlar...” – Helena

Westermarck tiellä taidehistorioitsijaksi

Renja Suominen-Kokkonen, A Library of Art? – The Villa Mairea and Notes on the Gender of the Art Collector

Rakennussuojelu ja sen kritiikki

Marja-Terttu Knapas, Puukirkot rakennusmuistomerkkeinä ja niiden restauroinnit

Laura Tuominen, ”Museoiminen” metaforana ja rakennussuojelukriittisenä argumenttina

Taidehistorian historia

Michael Ann Holly: What is Research in Art History Anyway?

Anja Kervanto Nevanlinna, Kuka katsoo taidehistoriassa? Näkökulmia visuaalisen kulttuurin tutkimukseen

Keith Moxey: Disciplines of the Visual: Art History, Visual Studies, and the Globalization

Jonni Roos, Näkyvä ja kätketty arkkitehtuurivalokuvauksessa

Eeva Maija Viljo, Carl Gustaf Estlander och revolutionsmännens konsthistoria

Reijo Sarmaja, Riitta Nikulan bibliografia

KALKKI JA KIVI

RAKENNUSMATERIAALISEMINAARI

21.10.2003

Seminaarin tarkoituksena on yhteenvetoon tervetunnetun ammattiryhmän harjoittama rakennusmateriaalialueesta erityisesti kalkki-, kalkkimaalin, betonin, graniitin ja marmarin osalta. Rakennustieteiden seuran tavoitteena on ylläpitää kivistä käytäntöä, keskustelua ja samalla ylläpitää eriytdä tulevan tutkimuksen tarpeen ja rakentamisen käytännön muuttamiseen tarpeen lauitta.

Paikka: Kaupunkisuunnitteluviraston Auditorio, Kansakoulukatu 3, Helsinki

OHJELMA

KLO 8-12:00

KALKKI

Kaivon laatu ja käyttöön
Käytännöllätkseen pohjaksi soveltuvat rappauskalkit
Maailmasta Pasi Karhunen

30 min

Kokeelliset kalkkivärien käytöstä julkisessa restauroitustyössä
Prof. Wilhelm Helander

30 min

Keskustelua

LAASTI

Tiili ja kivimuurien restaurointi
Laastin valintaperusteet
Sivolan värikalkit tiilien laastin ja rappaukseen
En olomallien vaikutukset
TAT Torborg von Konow

30 min

Keskustelua

LÖNNÄS

Lönnästä on runsaasti erilaisia louhospaikkoja ja kiviä

KLO 12-15:00

BETONI

Betonijalkien kadeuromenetelmät
Menetelmien formiväri
Dr Vibe Pekkala

45 min

LUONNONOMI

Yhteenveto värinäkaisistä grammitiluvujen korjausprojekteista
(Helsingin Kallion Kirko, Turun Katedraali, Bengtskan Tuomiokirkon)
TAT Matti Pentti

30 min

Kokemukset marmorijalkosivujen korjauksesta ja Maru-kalkista
Arkkitehti Marja Jokinen

30 min

Keskustelua

LÖPPUYHTEENVETO

SEMINAARI ON ILMAINEN, FIKA SIIHEN TARVITSE ILMOITTALTUA. TERVETULOA.

SYYSKOKOUS

Rakennustaiteen seuran syyskokous järjestetään torstaina 4.12. kello 18 Helsingin yliopiston filosofian laitoksen tiloissa (entinen anatomian laitos) osoitteessa Siltavuorenpenger 20 A. Sitä ennen tutustutaan yliopiston uusittuihin tiloihin Arpeenumissa (entinen geologian laitos, nykyinen yliopiston museo), Topeliassa (entinen kantonistikoulu ja sisätautien klinikka, nykyinen historian laitos) ja Metsätalossa. Tapaaminen kello 16.30 Arpeenumin edessä (Snellmaninkatu 3). Välimatkat kuljetaan jalkaisin. Tervetuloa!

Tarkempaa tietoa kokouksesta seuraavassa jäsentiedotteessa. Esityslistalla on mm. sääntömuutos, joka on tarpeen tehdä verotusteknisistä syistä.

JÄSENTIEDOTE 3/2003

Päätoimittaja: Mikael Sundman

Toimitus: Hanna Galtat

Ulkoasu: Juha Karsikas

Kansi ja sivun 6 kuva:

Helsingin yliopiston anatomian laitos, arkkitehdit:
Jussi ja Toivo Paatela, valm. 1927-28. Kuvat: Suo-
men rakennustaiteen museo, Susanne Salin 2000

Helsinki 2003 Yliopistopaino

1

INTERNET:
<http://www.rakennustaiteenseura.fi/>

RAKENNUSTAITEEN SEURA
SAMFUNDET FÖR BYGGNADSKONST
ARCHITECTURAL SOCIETY

KASARMIKATU 24
00130 HELSINKI
KASERNGATAN 24
00130 HELSINGFORS